

Ålands landskapsregering
PB 1060
22 111 MARIEHAMN

**Utlåtande från Kumlinge kommun gällande
ÅLRs förslag till skärgårdstrafikens turlistor 2025**

Kumlinge kommun framför följande synpunkter:

Kommunens trafikarbetsgrupp har under en del år fått korrekturläsa turlistorna efter att beslut om dem har fattats. I det skedet kan felaktigheter upptäckas och korrigeras, vilket torde ligga i ÅLRs intresse. Kumlinge kommun anser att ÅLR ska använda sig av kommunernas trafikarbetsgrupper för korrekturläsning om de är villiga att göra det. Korrekturläsningen ska ges tillräckligt med tid och de stavfel / översättningsfel / syftningsfel / fotnotsfel eller andra brister som upptäcks ska korrigeras.

Enklingelinjen

- I samband med tex helgdagar kan Alfågeln's tidiga morgontur och sen kvällstur dras in. I dessa fall är det mycket viktigt att motsvarande turer läggs in på Enklingelinjen istället så att arbetspendlingen från Enklinge är möjlig.
- Bärö bör garanteras trafik med Enklingelinjen på grund av den näringsverksamhet som bedrivs där i form av Restaurang Glada Laxen med övernattningsmöjlighet och gästhamn. Verksamheten är beroende av varuleveranser, bränsle, avfallshämtning och avloppstömning. Dessa kräver trafik med färja till Bärö.

Norra linjen, Alfågeln

- Sommartid behöver Alfågeln's start från Hummelvik tidigareläggas till kl. 5.15. Under sommaren 2024 har ankomsten kl. 9.10 i Kumlinge ofta varit sen på grund av för lite lossnings-/lastningstid i Torsholma (7.55-8.05). Denna försening har varit upp till 30 minuter vid Kumlinge och lett till att busspassagerarna inte hinner bussen i Hummelvik utan behöver anlita taxi vilket blir en extrakostnad för ÅLR. Dessutom leder förseningen i Kumlinge till att den kombinerande turen kl. 9.25 Snäckö-Långnäs blir försenad, ofta därmed även dess retur 11.25 och följaktligen kombinerande turen 13.40 Kumlinge-Torsholma. En tidigareläggning med 15 minuter sommartid torde avhjälpa problemet till stor del.

Kumlinge kommun

Norra linjen, Brändö-Kumlingelinjen

- På söndagar behöver turen kl. 16.30 från Torsholma gå till Enklinge innan dess retur kl. 17.50 från Kumlinge, så som i turlistan 2023. Annars finns det inte möjlighet att använda denna tur till/från Enklinge.
- Sommartid kan turen 15.30 från Kumlinge, de dagar som färskvarubilen ska lossa varor på Lappo, tajmas så att varubilen kan fortsätta med denna tur till Torsholma så att Alfågeln inte behöver vänta under tiden bilen lossar varor på Lappo.
- Sommartid kan tvärgående linjens tur på söndagar från Långnäs tajmas så att kombination från södra skärgården är möjlig i Överö. Dock behöver övriga kombinationer med norra linjen kvarstå.

I övrigt hänvisas till de kommentarer som kommunen inlämnade 15.4.2024.

Kumlinge den 13 augusti 2024

Marika Blomqvist
Kommundirektör
Kumlinge kommun

Ålands landskapsregering
PB 1060
22 111 MARIEHAMN

Utlåtande från Kumlinge kommun gällande ÅLRs föreslag till ändringar i skärgårdstrafikens bokningsregler

Kumlinge kommun framför följande synpunkter:

- Det nämns att fordon / passagerare ska vara klara att ombordstiga 10 min före avgång i alla hamnar. Detta gäller väl inte matartrafiken inom kommunen, ss. Enklingelinjen?
Arbetspasset för ett flertal kommunanställda slutar idag kl. 15.30, både på Annagårdens servicehus, Annagårdens daghem och Kumlinge skola. Man behöver räkna 5 minuter för klädbyte och tex snöborstning på bilen och sedan är körstrecken till färjan 5 km. Färjan går idag 15.45. Om alla de här kommunanställda bosatta på Enklinge ska vara klara att köra ombord på lokalfärjan 10 min före avgång så måste arbetscheman eller färjans turlista omarbetas.
Dessutom bokar inte alla pendlare sina resor på Enklingelinjen då de reser på ordinarie turer, vilket betyder att färjan skulle kunna fara 10 min före utannonserad avgångstid om alla bokade är ombord. Dock saknas då ännu de som inte hinner ner till 15.35 på grund av arbetsdagens längd. Med andra ord saknar de nya reglerna i detta fall verklighetsförankring. Även för resenärer från Seglinge till tvärgående och norra linjen är marginalen ytterst knapp på vissa turer för att kunna vara klar att köra ombord 10 min före utannonserad avgångstid.
- Motiveringen till att kunna avgå 10 min före utannonserad avgångstid är möjligheten att köra med lägre hastighet. Tex Alfågeln är ofta på dagsturen framme vid Enklinge före kl. 13 vilket tyder på att den kört på i vanlig fart eller mer. Sedan kan den ses "slököra" mellan Enklinge och Kumlinge istället för att inte komma för tidigt till Kumlinge (tex ska Brändö-Kumlingelinjen in före). Då kunde ju Alfågeln kört saktare över Delet för att spara bunker och avgått enligt turlistan från Enklinge.
- I de fall där någondera av två kombinerande turer på två olika färjor är sen måste det finnas kommunikation mellan färjorna gällande sena kunder. Färjornas besättning måste informera varandra och därefter kunderna istället för att varje kund försöker nå den kombinerande turens fartyg.

Kumlinge kommun

- Avbokningstiden 12 h är för lång för skärgårdsbor. Man ska kunna leva ett aktivt liv där planer kan ändra utan att betala böter för det. Och detta är väl inte ens tänkt att gälla lokalfärjan? Till exempel vid fall av ändringar i pendlade arbetskraftens schema och sjukfrånvaro från arbetet måste det vara möjligt att avboka (eller omboka) sin resa på mycket kort varsel. På samma sätt som ÅLR kan använda sig av force majeure bör detta gälla även resenärerna som också kan drabbas av oförutsedda händelser som ej går att påverka i tid.

Kumlinge den 13 augusti 2024

Marika Blomqvist
Kommundirektör
Kumlinge kommun

Ålands landskapsregering
PB 1060
22 111 MARIEHAMN

Utlåtande från Kumlinge kommun gällande ÅLRs förslag till ändringar i skärgårdstrafikens taxor

Kumlinge kommun framför följande synpunkter:

- Prishöjningar är inte välkomna. Färjorna är skärgårdsbornas väg. Att överhuvudtaget ta betalt från lokalbefolkningen är tvivelaktigt.
- I konkurrensen om turister förlorar Åland mot Åbolands skärgård på grund av högre priser, krångligt bokningssystem och otillgänglighet både online och fysiskt på färjorna. Skärgårdens näringsliv skulle istället behöva system som gynnar dem som väljer skärgårdsvägen och spenderar pengar i skärgården.
- Det är oklart vad det menas med priset för släp. Är priset 35 euro per gång eller per år? Är kortet 60 euro per släp eller per bil som ska dra släp? Skrivningarna är otydliga i dagsläget. Beaktas måste att ett släp kan dras av olika bilar, därmed måste det säljas ett årskort för släpet. Gällande syftet med regeln, dvs. att "få bort tomma kärror från däck": Det torde vara mer ändamålsenligt att de med grönt årskort betalar 10 euro per gång för släpvagnen eller köper ett årskort värt 60 euro. Nämligen: Om man planerar att ta med släpvagnen 2 gånger är det redan förmånligare att köpa ett årskort för 60 euro. Då köper kunder årskortet och kommer då sannolikt att ta med sig släpvagnen fler än 2 gånger "eftersom man ändå redan betalt årskortet", dvs. syftet med prisändringen uteblir.

Kumlinge den 13 augusti 2024

Marika Blomqvist
Kommundirektör
Kumlinge kommun

Ålands landskapsregering
PB 1060
22 111 MARIEHAMN

Utlåtande från Kumlinge kommun gällande ÅLRs förslag om införande av turlista på samtliga linfärjor

Kumlinge kommun framför följande synpunkter:

Under senaste åren har det från skärgårdskommunerna gång efter annan påpekats hur ÅLRs agerande försvårar kommunernas överlevnad. Lagändringar som har medfört ökade kostnader för kommunerna är tex barnomsorgslagen med den subjektiva rätten till barnomsorg och kraven på personaldimensionering inom samma verksamhet. De ökade kostnaderna drabbar kommunerna som inte kompenseras av lagstiftaren på något sätt.

ÅLRs motivering till införande av turlistbaserad trafik på linfärjor är långt ekonomin och den eventuella inbesparingen. Kommunen ser med skräck hur kostnaderna även här flyttas till kommunen och andra aktörer i samhället. ÅLR sparar i sin kassa men samtidigt ökar kostnaderna för kommunen som ju redan har ett väldigt utsatt läge ekonomiskt.

Exempel på ökade kostnader för kommunen är skolskjutsen och kollektivtrafiken (ökar kostnaden även för ÅLR). Kostnaderna för kommunen för dessa infrastrukturella basverksamheter kan stiga med upp till 50% om varje tur som nu beräknas ta en timme riskerar att ta upp till en och en halv timme.

En annan aspekt är kostnaden för människors dagliga väntetid. Många skärgårdsbors vardag är redan väldigt inrutad med färjtider som behöver passas för att klara av arbetspendling och skol-/dagsresor. En skärgårdsbo kan behöva vänta på en färja 4x5 minuter varje dag, om man tex bor på Enklinge och jobbar och har en fritidsaktivitet på Kumlinge. Detta väntande 20 min om dagen 5 dagar i veckan växer till över 3 dygns väntande på ett år även om man räknar bort semestern. Och då är den verkliga väntetiden ofta mer än 5 minuter även i lokaltrafiken. Väntetiden har sitt pris.

Möjligheten för färjan att invänta nästa kund från Snäckö försvinner vilket leder till tomma turer över fjärden i onödan. Endast för kollektivtrafikens skull uppstår det två tomma turer varje onsdag morgon på grund av att färjan måste återvända till Seglinge efter 6.10-turen och sedan igen köra över 6.40 för att hämta kollektivtaxin. Med andra ord bygger man ett system med fel från början. Samma sak med onödiga tomma turer kommer att uppstå på Björköfärjan där färjan hittills har kunnat vänta på kunden på Lappo-sidan medan denna uträttar sina ärenden. Detta arbetssätt där personalen kommunicerar med kunderna och betjänar dem efter bästa förmåga med minsta möjliga bränsleåtgång i åtanke kräver förstås mer av personalen men leder också till bästa möjliga service och färre tomma turer.

Kumlinge kommun

ÅLR avser att behandla samtliga linfärjlinjer analogt. Detta trots att trafikmönstren ser helt olika ut på olika öar. För Kumlinges del handlar det om svårigheter / omöjligheter i att

1) anpassa Seglingefärjans turlista både för tvärgående linjens ankomster och avgångar, norra linjens ankomster och avgångar (gäller både Alfågeln och Brändö-Kumlinge linjen) samt i någon mån även för Enklingelinjen

2) synkronisera Seglingelinjens turlista med Enklingelinjens turlista så att arbetsscheman, skolskjutsar, mötestider och fritidsaktiviteter passar för kommuninvånare bosatta på Seglinge och Enklinge utan att väntetiderna blir orimliga, och denna synkronisering samtidigt som Seglingefärjans turlista ska ta i beaktande punkt 1)

Till exempel de skolskjutsar som dagens skolschema kräver, dessutom i kombination med utförande av kollektivtrafik, är inte möjliga att utföra med dagens turlista. Därför har kommunen OK:at turlistbaserad trafik endast under skolans sommarlov.

Kumlinge den 13 augusti 2024

Marika Blomqvist
Kommundirektör
Kumlinge kommun

Ålands landskapsregering
PB 1060
22 111 MARIEHAMN

Beskrivning från Kumlinge kommun gällande konsekvenser lokalt orsakade av utebliven trafik på tvärgående linjen i juli 2025

Kumlinge kommun framför följande synpunkter:

Om ÅLR skulle ha valt att involvera kommunernas trafikarbetsgrupper i informationsarbetet kunde nedan beskrivna förbättringar ha gjorts smidigt i god tid så att mängden drabbade resenärer kunde ha minskats avsevärt. Kommunerna fick istället nöja sig med samma information som alla andra och hade därmed ytterst begränsade möjligheter att bistå ÅLR i arbetet med att informera om rådande läge med all trafik inställd på tvärgående linjen. Ändå var det i kommunerna, i det här fallet mest i Kumlinge kommun, boende invånare, fritidsbefolkning, besökare samt lokala företag som drabbades, både med oro, osäkerhet, besvärligheter, omgjorda planer och rutter samt ekonomisk förlust som följd.

Enkel, tydlig och relevant information på flera språk

Steg 1 i att informera resenärer borde ha varit utformning av ett anslag med ett enkelt, tydligt och relevant budskap på flera språk i sådant format att det kunde ha spridits både digitalt och fysiskt av olika aktörer (ÅLR/Ålandstrafiken/färjorna samt kommuner, logianläggningar och privatpersoner).

Ett exempel på sådant lyckat informationsmaterial som olika aktörer kunde sprida ses på bild här nedan, från pandemiåren då samstämmigt och likalydande budskap från en hel bransch var viktigt. Ett motsvarande papper med den viktigaste informationen i rådande trafikläge skulle ha hjälpt många.

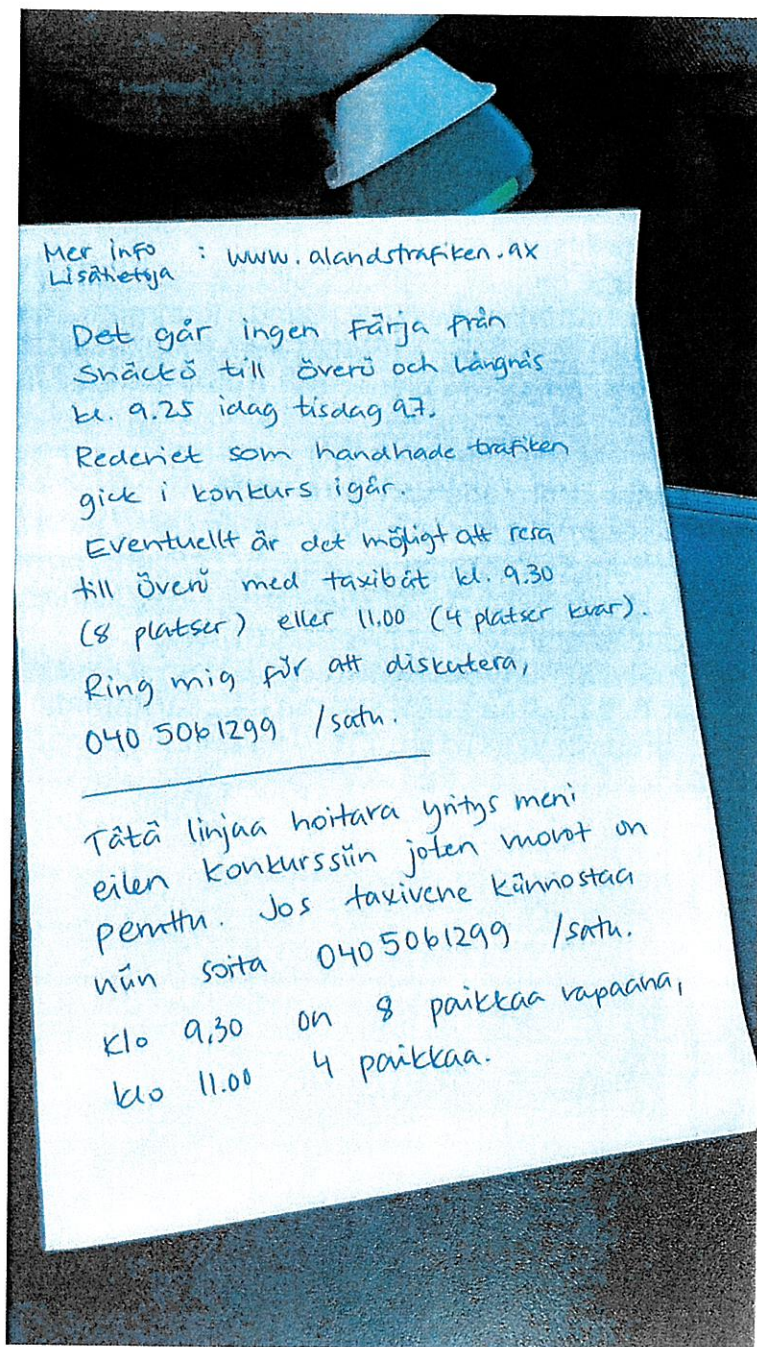

Kumlinge kommun

På ön Kumlinge spred chauffören i kommunens kollektivtrafik information till cyklister genom att dela ut papperslappar till dem på Snäckö färjäste och längs vägen (se bild nedan).

Detta kunde ha gjorts mycket bättre genom planering och samordning. Svaret från ÅLR kommer givetvis att vara att "det fanns inte tid till det". Ändå har ÅLR personal som ansvarar för information och kommunikation (till och med en specialsakkunnig i kommunikation) och dessutom Ålandstrafikens kontor bemannat med personal som har till uppgift att informera om trafiken.

Involvering av färjpersonal och besöksnäringens aktörer i informationsarbetet
Steg 2 i att informera resenärer borde ha varit att involvera flera i det för att nå maximalt med resenärer. Det var tydligt att Ålandstrafikens ansträngningar inte räckte till, dessutom i en situation där fler än normalt behöver information samtidigt som den vanliga verksamheten ska fortgå.

Framförallt personalen på samtliga färjor (linfärjor, matartrafik och huvudlinjen) borde ha axlats ett ansvar att informera. Det skulle inte ha varit betungande utöver de vanliga arbetsuppgifterna om det funnits enkel, tydlig och relevant information att sprida i ett fungerande format, både digitalt och fysiskt.

I praktiken skulle detta innebära tex:

- Alla färjor sätter upp information på sina anslagstavlor och på andra synliga platser.
- All personal har "öronen öppna" och aktivt lyssnar vart resenärerna är på väg. Hör man tex någon prata "vi far vidare från Snäckö" så blandar man sig i diskussionen och framför fakta.
- Personal som angör samma plats (i detta fall Seglingefärjan på Snäckö) går aktivt fram med information till resenärer som väntar på en färja som inte kommer att komma.

Kommuner och logianläggningar skulle ha varit till stor hjälp med att sprida en färdig information i sina kanaler. En fysisk information (exempel ovan) skulle kommunerna kunnat sätta upp på anslagstavlor och turistinformationer samt sprida digitalt. Logianläggningarna i skärgården skulle ha gjort det samma samt satt upp lappar i sina rum / stugor / camping mm.

Informationen på Snäckö färjfäste (se bild längre ner)

På Snäckö färjfastet borde ha satts upp en stor fysisk skylt med den viktigaste informationen på flera språk. Det borde stått "ingen trafik" och därefter hänvisningar till Ålandstrafikens hemsida och kontaktuppgifter. En skylt kunde ha placerats redan vid Kastörsbron så att cyklister inte i onödan cyklat till Snäckö. Personalen från Kumlinge vägstation och/eller från Seglingefärjan borde kunnat ordna med skylt(ar). Dessa personer är anställda av ÅLR och skall ses som resurspersoner på plats i skärgården, sådana som arbetsgivaren vid behov kan ge extra uppgifter för att ÅLRs trafik ska löpa så bra som möjligt.

Dessa nämnda anställda kunde även ha informerat resenärer muntligen på Snäckö färjfäste vid de tider som tvärgående borde ha gått, dvs. oftast två gånger om dagen, för att sprida informationen.

Med denna information på Snäckö gick budskapet om inställd trafik inte fram. Dels ser tavlan på längre håll helt mörkt ut, först när man står nära den kan man ens se att det finns text. Dels indikerar rubriken inte några problem överhuvudtaget. Och dessutom finns den lilla texten om inställd trafik endast på svenska.

Samma gäller Överö färjefäste. Även där saknades enkel, tydlig och relevant information. Och även där borde andra färjors personal aktivt gått fram och informerat resenärer som väntade på en färja som inte kommer.

Informationen på Ålandstrafikens hemsida (se bild längre ner)

Med denna information på Ålandstrafikens hemsida (se bild nedan) gick budskapet om inställd trafik inte fram. Dels indikerar den gröna färgen inte en problemsituation. Dels är var texten krångligt utformad även på svenska med den följden att Translate-funktionen på sidan klarade inte av att översätta texten till korrekt finska. Bilden ovan är som synes från Ålandstrafikens hemsida 8.7. Texten på finska säger inte att trafiken är inställd. Detta påtalades till Ålandstrafiken samma dag men ingen ändring gjordes i texten. Med andra ord brydde man sig inte om att få fram korrekt budskap.

Förhoppningsvis tar man lärdom av detta och ser till nästa gång att den ursprungliga texten på svenska är tillräckligt enkelt och tydligt utformad så att translate-funktioner klarar av den. Den väsentliga informationen i rådande läge skulle varit "ingen trafik på tvärgående linjen". Nu verkade man mest mån om att förklara att rederiet brustit i sina åtaganden, att felet minsann inte är ÅLRs, på bekostnad av att den enda för resenären verkligen viktiga biten av information kom inte fram tydligt och på finska inte alls.

Uteblivna och felaktiga meddelanden från Ålandstrafiken

En del cyklister som bokat sina platser på tvärgående linjen fick inget meddelande eller samtal om den inställda trafiken.

I något fall fick resenärerna till och med en bokningsbekräftelse ännu efter att trafiken på tvärgående linjen varit inställd i veckor (se bilden nedan från 22.7). Svaret från ÅLR gällande detta kommer givetvis att vara den pågående digitaliseringsresan som alltid bara haltar och försenas. Den förklaringen gläder ingen. Om Ålandstrafiken har orsak att misstänka att de egna systemen inte fungerar finns det all anledning att ta kontakt med kunderna per telefon. Även här skulle den allra först nämnda enkla, tydliga och relevanta informationen i levererbar form varit till stor nytta från första dag i rådande trafiksituation.

+358 44 594 9522

Meddelande från Ålandstrafiken
22.7.2015 kl 10:10

Bokningsbekräftelse
2055990 Postilaatikko

info@alandstr... 10:10 😊 ↩ ...
Vott: mina

🗣️ Käännä kielelle Suomi ✕

Se bifogade dokument.

Fordon som anländer senare än 5/10/15 minuter innan avgångstid (se turlistan) förlorar sin bokade plats utan att få förköpt biljettavgift återbetald. Vänligen beakta avbokningstiderna för att undvika påföljder.

Med vänlig hälsning,
Ålandstrafiken

[NÄYTÄ KOKO VIESTI](#)

Hei Satu. Tämä viesti oli tullut aamulla liittyen Snäckö - Överö lauttaan....Ja isot kiitokset vielä sinulle 😊 nyt ollaan menossa Överöhön Leifin kyydillä. T:Marko Heiskanen

BW

Kumlinge kommun

Kumlinge kommun önskar innerligt att ÅLR tar dessa förbättringsförslag på allvar och utarbetar ett system för informationsspridning i dylika situationer så att här beskrivna misstag inte upprepas.

Kumlinge den 13 augusti 2024

Marika Blomqvist
Kommundirektör
Kumlinge kommun

PW